

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

פרשת תצוה

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- א. סדר ימי המילואים
- ב. מעשה האפוד
- ד. מעשה המעיל
- ו. מעשה החושן
- ז. מעשה הציץ והמצנפת
- ח. ציווי עשית בגדי הכהונה
- ט. מעשה הכתונות
- י. שמן למאור
- יא. מעשה המכנסים
- יב. קרבן התמיד
- יג. בגדי בני אהרן
- יד. מעשה מזבח הקטורת

פנינים

ידוע ששמו של משה רבינו מופיע בכל הפרשות מאז שנולד ועד חלק מהפרשות בחומש דברים שאותן אמר משה בעצמו. אך בפרשת תצוה הוא אינו מוזכר בפרשה משום שאמר להקב"ה לאחר חטא העגל: "מחני נא מספרך אשר כתבת", וקללת חכם אפילו על תנאי באה. (בעל הטורים ע"פ הזוהר) ומצאתי רמזים שונים בעניין זה: א. פרשת תצוה היא הפרשה העשרים מתחילת התורה, ואם כן יש לקרוא את הפסוק כך: 'מחני נא מספר-כ" דהיינו מהפרשה הכ' שהיא תצוה. (החיד"א) ב. בפרשת תצוה ישנם מאה ואחד פסוקים, ומילוי אותיות שמו של משה אף עולה כן, שהרי מ-ם, ש-י, ה-א - שווה בסה"כ למאה ואחד. (הגר"א) עוד, שהרי משה סילק את המלאך ואמר להשי"ת: 'אם אין (בדרך אגב, שוב סמיכות הגימטריא של מאה ואחד) פניך הולכים על תעלנו מזה'. ורק לאחר פטירתו, בימות יהושע, חזר המלאך ואמר 'עתה באתי', וכתוב בספרים שהיה זה המלאך מיכאל שאף שמו בגימטריא שווה למאה ואחד. ג. נשמת משה היתה מפורש נשמתם של שת ונח. ורמזו בפרשה בזה שהמילה האחרונה בפרשה הקודמת היא 'נחשת', וכנסמך את הפרשות נקבל: 'נחשת'. ואתה תצוה', דהיינו נח, שת ואתה! ואף בהמשך ניתן לומר בפסוק 'ויקחו אליך שמן זית זך', שמ"ן ר"ת שת משה נח. (החיד"א) ד. בד"כ פרשת תצוה חלה בסמיכות לז' באדר שבו נסתלק משה מן העולם, ואין פרשה מתאימה יותר שיהא 'מסולק' ממנה מאשר זו. (הגר"א) ה. "מספרך אשר כתבת" - 'אשר' בגימטריא 'תצוה'. (שיירי מנחה) ו. בראשי התיבות של המילים 'אשר כתבת' מופיעים כל הפרשות ששמו של משה רבינו אינו מופיע בו: אתם ניצבים, שופטים, ראה, כי תצא, תצוה, בראשית (כל הספר), עקב תשמעון. עוד, כל הפרשות האלו הן 18, בדיוק כמספר האותיות במילים: "מחני נא מספרך אשר כתבת". ז. שמו של משה כתוב בפרשה בבלבול אותיות חמש פעמים: "והבאת שמה", "שמה לדבר", "ונועדתי שמה", "אבני שהם", "שהם וישפה". ח. נשמת שמו של משה מהפרשה המדברת בעניין בגדי הכהונה, משום הצער שהיה לו על שהוא היה אמור להיות הכהן הגדול. (הטור בפירוש הארוך) ט. בגלל שבפרשה הקודמת מסופר על גביית כספים מן הציבור ובפרשה הזו על השימוש שנעשה בהם, רצה למנוע שמו מן הפרשה כדי להסיר ממנו כל חשד. י. הקב"ה מאהבתו למשה לא רצה למחות אותו, ו'דחה' זאת מכי תשא הלאה בכל שבוע לפרשה הבאה, עד שהגיע שוב לתצוה שהיא הפרשה האחרונה לפני כי תשא, שאז כבר היה 'חייב' למחות. (הבית ישראל מגור) יא. אין זה עונש כי אם מעלה שנקרא בשם המורה על קרבה מיוחדת לקב"ה: "ואתה", וזהו שכר על מסירות נפשו שאמר "ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת". יב. משה נולד בז' באדר ובפרשת תצוה עדיין לא נקרא בשמו. יג. מזה שרמזים בפרשה שני בתי המקדש העתידיים להיחבר מפני שמה לא נכס לא"י - אף שמו לא מוזכר. יד. "אשר כתבת" = 1324 = עקב שופטים כי תצא ניצבים. טו. פטירת צדיקים כפרה היא והפרשה עוסקת בכפרות. ולסיום, מעניין שהפרשה עצמה שבה כתוב "מחני נא", פרשת כי תשא, בה מופיע שמו של משה 49 פעמים, יותר מכל פרשה אחרת בתורה!

"ועשית מזבח מקטר קטרת... אמה ארכו ואמה רחבו רבוע יהיה"

בפסוקים אלו התורה מלמדת אותנו אודות המידות של מזבח הקטורת. ויש לבאר מה באה התורה ללמדנו במילים: 'רבוע יהיה', הרי לכאורה מאחר שאנו יודעים ש'אמה ארכו ואמה רחבו' אנחנו יכולים להבין לבד שצורתו של מזבח הקטורת היא ריבוע? א. המדרש לומד מהייתור הזה גזירה-שוה בין מזבח העולה למזבח הקטורת, שבשניהם כתוב ריבוע ללמדנו שבשניהם גובהם כפול מארכם ורחבם ב. כדי ללמדנו שהריבוע במזבח הקטורת מעכב בדיעבד שלא כמו בחושן אם איבד מעט מריבועו. ג. אם לא היה כתוב 'רבוע' היינו יכולים לטעות ולומר שצורתו של המזבח כמקבילית או כיהלום שאף שם ניתן לעשות שיהא אורך כל צלע אמה. (ועיין באמרי אמת) (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א ל'שאלה לשולחן שבת' תשע"ט)

שאלה לשולחן שבת

"להעלות נר תמיד"

רש"י פירש: 'כל לילה וליילה קרוי תמיד, כמו שאתה אומר עולת תמיד'. אך הרמב"ן חולק על רש"י, וסובר שהכוונה לנר המערבי שהיה דולק ברציפות ו'תמיד' ממש, וממנו היו מדליקים כל ערב. ויש לבאר איך לשיטת הרמב"ן הטבילו את המנורה לאחר הרגל מחשש טומאת עמי ארצות (כמבואר בחגיגה כו:): והרי תמיד הנר המערבי היה דלוק, ובמה שונה דין המנורה מדין השולחן שבו הזהירו הכהנים לא לגעת, כיון שאי אפשר לטובלו מהדין שיהיה לחם על השולחן 'תמיד'?

מטרת השאלה

הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"נ אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

ישנו ביקוש רב בבתי הכנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם.

זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה. ניתן לתרום:

1. בהעברה לבנק לאומי (10) סניף 911 חשבון 3787939, ע"ש 'ביין' 2. לשלוח שיק למערכת

העלון מוקדש

לע"נ שמחה סימי בת עישה

ת.נ.צ.ב.ה

חידון א' ת'

- התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. שתיים מאבני החושן
  - ב. הזמן בו מעלים את הנרות
  - ג. "ועשית על החושן שרשות ____"
  - ד. נשפך אל יסוד המזבח, כחלק מכפרת הזבח
  - ה. מידת לח ששימשה במשכן
  - ו. " ____ קולו בבואו אל הקודש"
  - ז. מידת אורך החושן ורחבו
  - ח. מבגדי הכהן הגדול
  - ט. נמצאות מתחת זר מזבח הזהב
  - י. עוד שתי אבנים שהושמו בחושן
  - כ. בגדי הכהנים נעשו ל ____ ולתפארת
  - ל. עוד אחת מהאבנים שהושמו בחושן
  - מ. שני בגדים שיש גם לכהן הדיוט
  - נ. אסור באכילה, ומצוותו בשריפה
  - ס. בו שמו את מצות המילואים
  - ע. חלק זה של פר המילואים נשרף
  - פ. באמצעותו קושרים את הציץ
  - צ. אחד מבגדי הכהן הגדול
  - ק. נעשית מדי יום בבוקר בבוקר
  - ר. כמות היין המובאת עם כבש כנסכים
  - ש. היו חקוקים על אבני השוהם
  - ת. גם שם נתנו מדם האיל

חידון א' ת' הפוך

- התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. קצה המעיל היה ארוג כפי-
  - ב. כנגד איבר זה אהרן נשא את החושן
  - ג. המעיל נעשה במעשה-
  - ד. מבגדי הכהן הגדול
  - ה. ממנה מיוצר שמן זית זך (רש"י)
  - ו. עוד אחת מן האבנים שהושמו בחושן
  - ז. כך מתרגם אונקלוס את המילה-'וחגרת'
  - ח. על הציץ להיות על ____ אהרן
  - ט. אחד מבגדי הכהנים
  - י. חלק מהלחמים שהיו בסל המצות
  - י. עוד אחת מאבני החושן
  - ל. אחד מבגדי הכהן הגדול
  - ם. שניים ליום, הוקרבו על המזבח
  - ן. היו בשולי המעיל, שמלשון הרע הציל (2)
  - ס. הציץ היה כמיזן ____ של זהב (רש"י)
  - ע. צורתו של מזבח הקטרת
  - ף. כל אבן שוהם היתה על ____ אחת של אהרן
  - ץ. "כתונת ____"
  - ק. חלק מאימורי האיל שהונף ע"י אהרן ובניו
  - ר. הזמן בו מטיבים את הנרות
  - ש. עוד אחת מהאבנים שהושמו בחושן
  - ת. ארון הברית קרוי גם-"ארון ה ____"

ואלה שמות

"ועשית מזבח מקטר קטרת"

אלו שני שמות נוספים היו למזבח הקטורת? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

היה קיסר שהיה שונא את היהודים. שאל את שריו וחשובי מלכותו: 'מי שעלתה לו נימא (נמק) ברגלו יקטענה ויחיה או יניחנה ויצטער?' אמרו לו: 'יקטענה ויחיה'. אמר לו קטיעא בן שלום: 'דבר ראשון, לא תצליח ללכות את כולם, שכתוב: 'כי כארבע רוחות השמים פרשתי אתכם' וכשם שאי אפשר לעולם ללא רוחות כך אי אפשר ללא ישראל. ועוד, יקראו לך מלכות קטועה (חסרה שהרי תמלוך על פחות אנשים)'. אמר לו: 'דבר יפה אמרת, ברם, כל המנצח את המלך יושלך לבית מלא עפר (ויש אומרים כבשן האש). כשלקחוהו למיתה, אמרה לו שרה רומית אחת: 'אוי לה לספינה שהולכת ללא מכס' (שתמות ערל ולא תזכה לעולם הבא). מיד התכופף, מל עצמו ואמר: 'נתתי את המכס ובכך אחלוף ואעבור' (לעולם הבא). כשנזרק אמר: 'כל נכסי לרבי עקיבא וחבריו'. יצא רבי עקיבא ודרש: "והיתה לאהרן ולבניו", מחצה לאהרן ומחצה לבניו' (דהיינו שאף אני אקבל מחצית מנכסיו). יצאה בת קול ואמרה: 'קטיעא בר שלום מזומן לחיי העולם הבא'. בכה רבי ואמר: 'יש קונה עולמו ויש קונה עולמו בכמה שנים'. (ע"פ ילקו"ש וע"ז י.) נכרי אחד אמר לרבי חנינא: 'אנו טובים יותר מכם, היהודים: שהרי כתוב בכם: "בעלות יואב שר הצבא... ויך כל זכר באדום. כי ששת חדשים ישב שם... עד הכרית כל זכר באדום". ואנו טובים מכם שהרי אתם גרים בתוכנו בגלות כבר כמה שנים ואין אנו עושים לכם מאומה'. אמר לו רבי חנינא: 'אם רצונך, יטפל (יענה) לך תלמיד אחד!' אמר לו רבי אושעיא: 'זה שאינכם משמידים אותנו הוא משום שאינכם יודעים כיצד, שהרי אינכם ללכות את כל היהודים כולם - מפני שאינם כולם בשליטתכם. ואם תהרגו רק אותם שנמצאים איתכם, יקראו לכם 'מלכות קטועה'. ענה הנכרי: 'נשבע אני בגפא דרומאי (כינאי לע"ז) שאכן תמיד מחשבתנו טרודה בשאלה זו כיצד ללכותכם'. (ע"פ פסחים פז:)

מילה בפרשה

**שוזר חוטים למלכודת,
לתפוס ציפור מיוחדת,
שאליה מתגעגע ביותר,
אותה קוטל ואף מבתר.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

מתי נאמר לאדם שעדיף לו לכתחילה לשמוע מפי אחר מאשר שיגיד בעצמו (לא בספק ברכה)?

* * * *

"שפה יהיה לפיו סביב"

בספר "אמרי נועם" מבעלי התוספות מביא דבר פלא בשם המדרש: 'כשכהן גדול נכנס ביוה"כ להקטיר קטורת, בא השטן ואוחזו בבית צווארו לעכבו, ולכן יהיה שפה לפיו שלא יקרע'. וכעין זה כתב במדרש תלפיות שקיבל מרבו הקדוש, שהכה"ג טובל אחר צאתו מקדש הקדשים משום שבצאתו היה השטן אוחזו בבגדיו שעליו לקורען מתוך קנאה. לכן ציווה הקב"ה לעשות שפה בפי המעיל, כדי שלא יוכל השטן לקורעו. אמנם קשה: וכי אין לשטן כח לקרוע המעיל בכל זאת? אלא, כיון שנעשה השפה בפי המעיל בציווי השי"ת, שרצונו הוא שיהיה שפה לפיו ולא יקרע, לכן לא היה לשטן כח לקורעו.

"זאתה תצוה"

מלבד פרשתנו, איזו פרשה נוספת בתורה פותחת בגוף

שני נוכח?

* * * *

מצאו נא בפרשה:

1. שני פסוקים שמתחילים באותן שתי מילים ומסתיימים באותן שלוש אותיות.
2. שבע מילים רצופות המופיעות פעמיים.
3. שם של אדם המוזכר שלוש פעמים באותו הפסוק.
4. 5 אותיות רצופות הנקראות ישר והפוך. (2)
5. מילה המופיעה פעמיים ברציפות.
6. חמישה דברים שנאמר בהם 'תמיד'.

"זיכרון" סימן

גימטריאות ורמזים לזכירת מספר פסוקי הפרשה

בפרשת תצוה מסופר בעיקר על אופן עשיית בגדי הכהונה, "לכבוד ולתפארת".

בפרשת תצוה ישנם 101 פסוקים, ואפשר לזכור זאת ע"י זכירת המילים:

"זה בגד הכהן" = בגימטריא = 101

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לעלון פורים: ציבור בבית הכנסת שתיכנן לקרוא מגילה והיה עליהם לא לברך - לפתע נכנס יהודי אחד לבית הכנסת וגורם הוא לכך שיברכו על הקריאה? אם המגילה גזולה - ובעל המגילה נכנס. (סוף סי' תרצ"א) **לסדר את הפרשה** - "לכבוד ולתפארת". **חידון א'** ת' - אודם אחלמה, בין הערבים, גבלת, דם, הין, ונשמע, זרת, חושן, טבעות, יהלום ישפה, כבוד, לשם, מכנסיים מגבעת, נותר, סל, עורו, פתיל תכלת, ציץ, קטורת, רבע הין, שמות שבטי ישראל, תנוך. **חידון א' ת' הפוך** - תחרא, לב, אורג, אפוד, טיפה ראשונה, שבו, ותורזו, מצח, אבנט, ריקיקי מצות, נופך, מעיל, כבשים, פעמון ורימון, טס, רבוע, כתף, תשבץ, שוק, בוקר בבוקר, תרשיש, עדות. **שעשועי דאורייתא** - נצבים. אתם נצבים כולכם היום". 1. "שבעת ימים... במזבח יקדש, שבעת ימים... לשרת בקדש". 2. "זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר". 3. אהרן - ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן". 4. "בלול בשמן", ככה ככל". 5. "בבקר בבקר". 6. "נר תמיד", החושן - "לפני ד' תמיד", הציץ - "על מצחו תמיד", קרבן התמיד - "עולת תמיד", "קטרת תמיד". **ואלה שמות** - מזבח הפנימי, מזבח הזהב. **מילה בפרשה תרומה** - מקשה. "שואל האם יתאדה" - שואל-מקשה, "האבטיח שבשדה" - שדה אבטיחים ודלועים קרוי מקשה, "העשוי כיחידה אחת" - מקשה (כמנורה). "אך לא מרכך בצלחת" - לא מרכך-מקשה. **טמונות בפרשה** - 1. "מעיל" (כח,ד) 2. "שרשרות זהב" (כח,יד) 3. "שמן זית זך" (כז,כ) 4. "פיתוחי חותם" (כח,כא) 5. "כתנת תשבץ" (כח,ד), "משבצות זהב" (כח,יא) 6. "סל אחד" (כט,ג) 7. "פעמון ורימון" (כח,לד) 8. "פתיל תכלת" (כח,לו) 9. "שני ספלים של כסף" (רש"י כט,מ) 10. "ויהלום" (כח,יח) 11. "מלאתי רוח" (כח,ג) 12. "ובישלת את בשרו" (כט,לא) 13. "וחגרת אותם" (כט,ט) 14. "נר תמיד" (כז,כ) **טמונות בהפטרה** - 1. "הבית על ראש ההר" (מגיב) 2. "ואלה מידות המזבח" (מגי,ג) 3. "ומדדו את תכנית" (מגי,ג) 4. "מלח" (מג,כד) **שאלה לסדר ט"ו בשבט** - שאלנו: מדוע אין לומר שרצה משה להיכנס בשביל עצם מצות יישוב ארץ ישראל במקום לתלות בשלב הבא שהם המצוות התלויות בארץ? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. יתכן שעבר הירדן בכלל מצוה זו. (הגר"ח ק) 2. הרמב"ן ביאר בפרשת אחרי מות דמעלת ישיבת ארץ ישראל הוא משום שהיא מיוחדת להשגחת ד', והוא יושב תחת השגחת ד'. לפ"ז יתכן לומר דמעלה זו כבר היתה להם במדבר אף שלא היו בא"י. 3. יתכן שזה היה בדיוק העונש שלו שלא להיכנס לא"י ולא לזכות לקיים את מצוות יישוב א"י, ואז הוסיף להתפלל כדי שלפחות לא יגרע ממנו אף המצוות התלויות בארץ. 4. עיקר מצות יישוב א"י הוא משום מצות כיבוש הארץ, ושבט לוי שלא נכללו במצות הכיבוש אף לא שייכים במצוות היישוב. (פחד יצחק)

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

באתרים: באתרים: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) 'תורת יוסף ו'דרשו'.

בשכונת בית ישראל בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת

זהו חידון משעשע מתמונות הרמוזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
temunabaparashah@gmail.com: הערות: חידוקים והערות: כמור"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

'מחשבה טובה'
 התשובה לטמונה זו
 תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

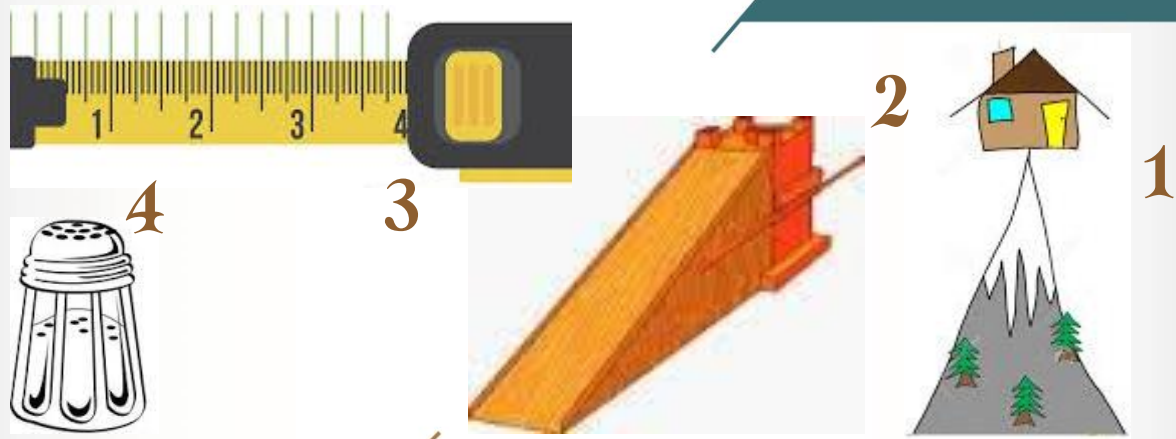
43.2

תשובה לגיליון פורים
 "ועמודי שש"

טמונות בהפטרה

הפטרת תצוה "אתה בן אדם" (יחזקאל מג י-כז)

עדיין ניתן לרכוש את משחק ה'חדר בריחה' המבוקש! חידות ומשימות לכל הגילאים לחוויה משפחתית מושלמת!
 לפטים נוספים ולהזמנות התקשרו: 052-766-5775